

Hoe gevelelementen op de bouw te behandelen en verwerken?

De kozijnen, ramen en deuren die u heeft ontvangen, zijn met zorg gefabriceerd en afgewerkt. Wij hebben ons best gedaan de opdracht zo goed mogelijk uit te voeren en vragen u datzelfde te doen. We geven u hierbij enkele tips over het lossen van de auto, verplaatsen op het werk, stellen op de juiste plaats, plaatsen van het glas en afwerken. Niet omdat wij dat zo goed kunnen, maar omdat we weten wat het beste is voor onze producten.

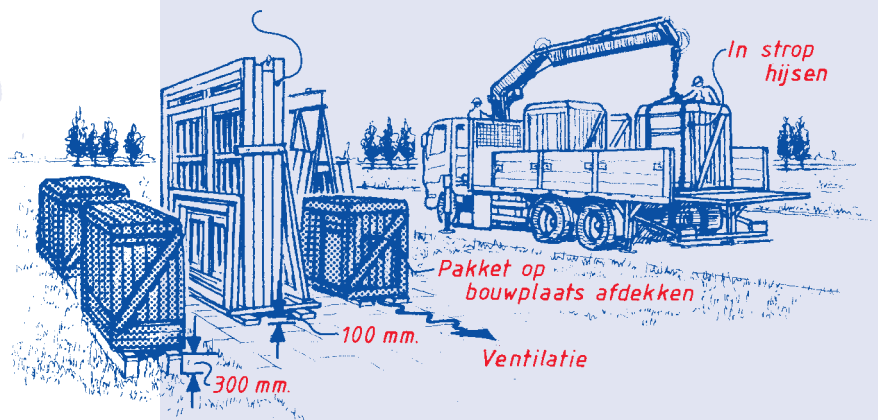
Lossen en opslag

Lossen

Iedere leverancier heeft hiervoor z'n eigen regels. In het kort komen deze hierop neer: verticaal (recht-op) verplaatsen, onderzijde ondersteunen en bij hijsen de stropen onder het kozijn door trekken en niet aan een stijl of bovendorpel bevestigen.

Opslag op het werk

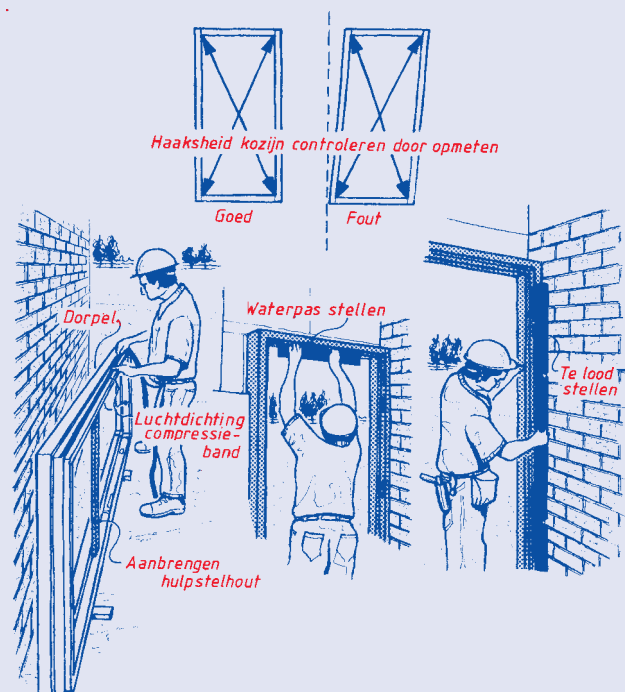
Het beste is de kozijnen direct van de auto naar de plaats in de gevel te brengen. Dat is helaas niet altijd mogelijk. Daarom proberen we just-in-time te leveren. De periode dat de kozijnen op de bouwplaats staan, blijft dan zo kort mogelijk. Opslag in zon, weer en wind komt de kwaliteit niet ten goede. Daarom stellen we eisen aan opslagplaatsen, zoals de kozijnen vrij van de ondergrond (10-30 cm) plaatsen, afdekken met zeilen en ventilatieopeningen tussen de pakketten. De NBVT-brochure "Houten gevelelementen, een goed begin is het halve werk" geeft over deze zaken meer informatie.

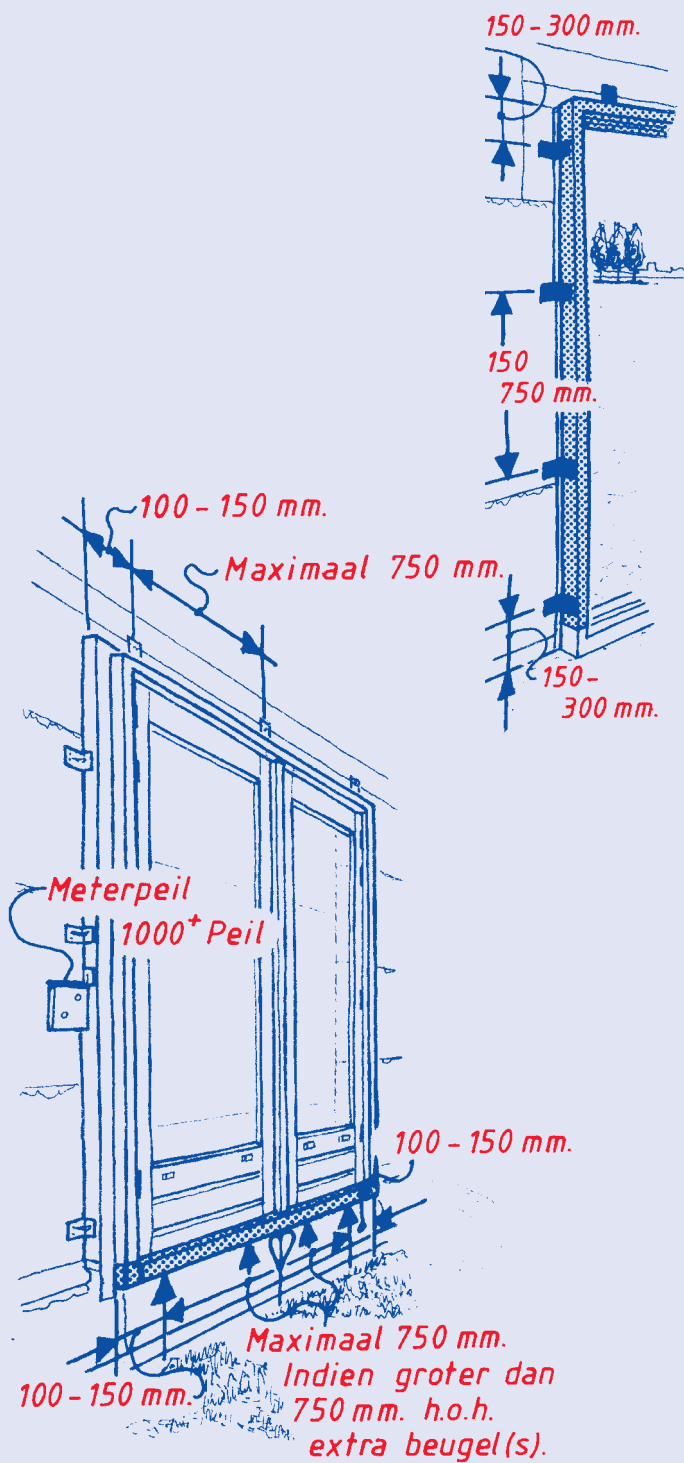

Stellen

Vorbereiding

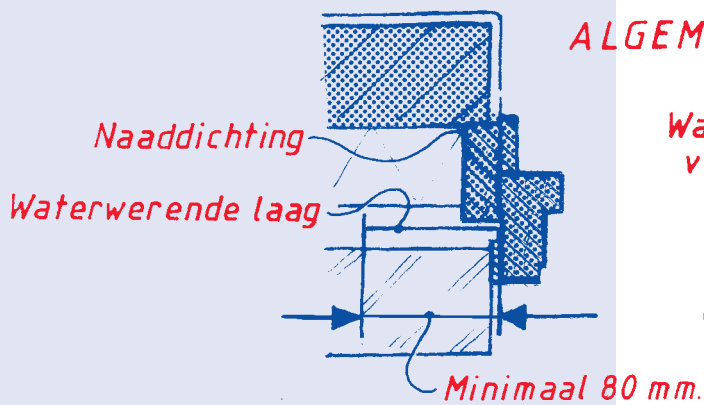
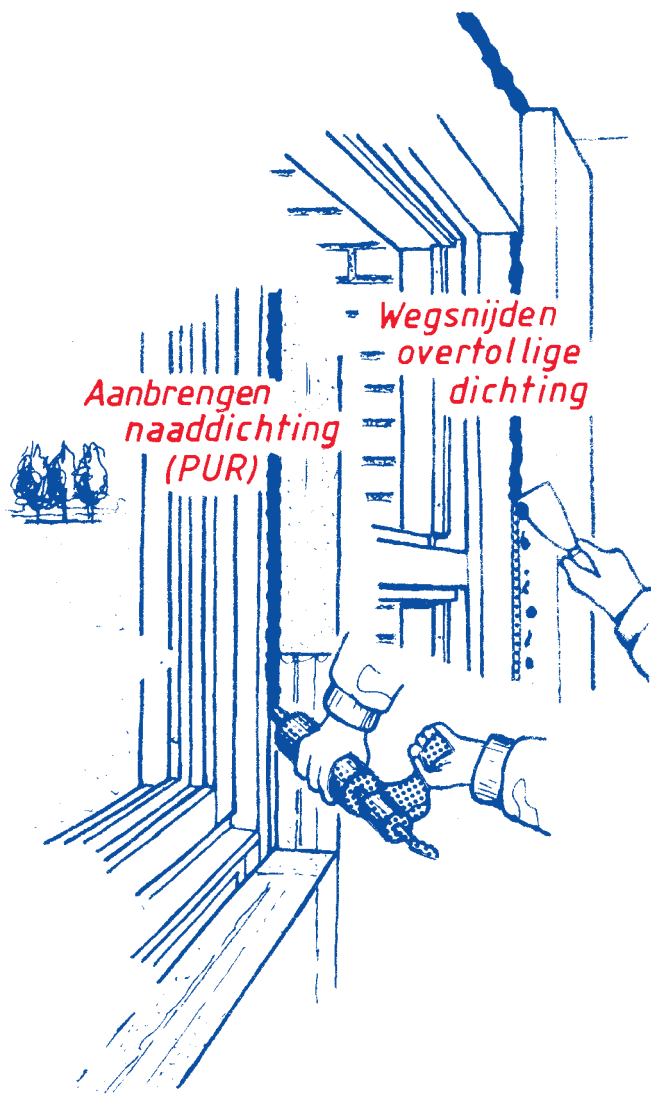
Om de naad tussen binnenspouwblad en kozijn te kunnen afdichten vooraf compressieband op het kozijn aanbrengen. Vaak zien we dat deze naden met PUR-schuim worden afgewerkt; dit gebeurt na het stellen. De kozijnen controleren op rechthoekigheid en de stijlen voorzien van een hulplat om 'doormetselen' te voorkomen.

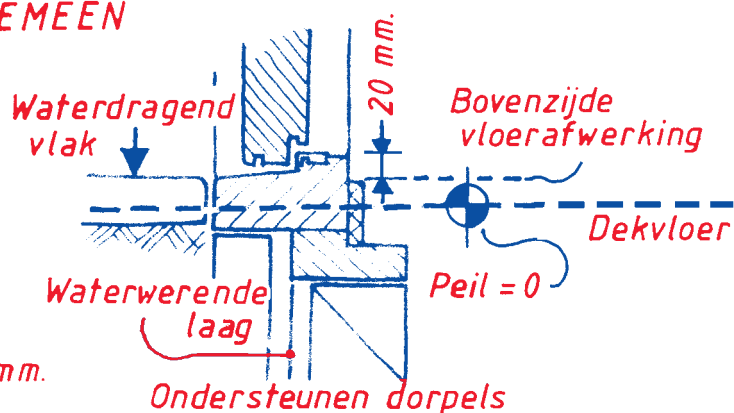

Verankeren

De kozijnen aan het binnenspouwblad verankeren. Bij metselwerk is een hoekbeugel gebruikelijk. Het aantal ankers en de juiste plaats zijn afhankelijk van de afmetingen. De onderdorpels goed ondersteunen. Dit is vooral belangrijk bij schuifpuien en dubbele deurkozijnen.

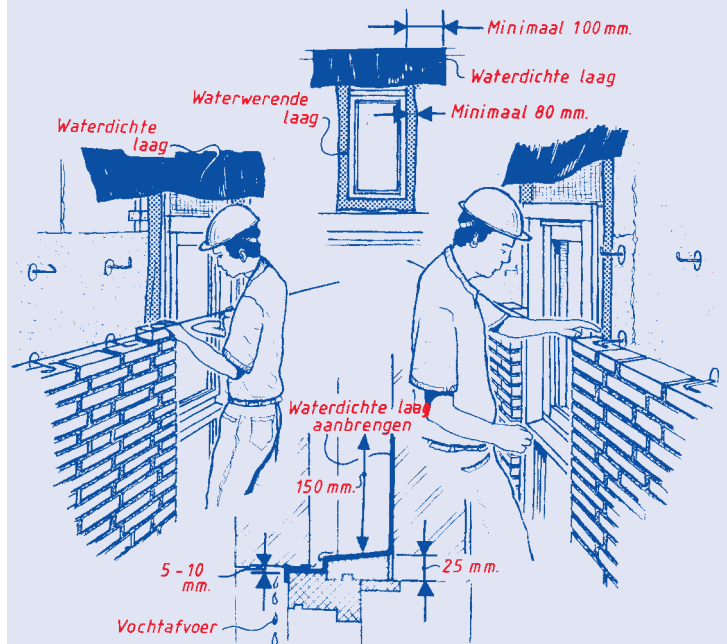

ALGEMEEN

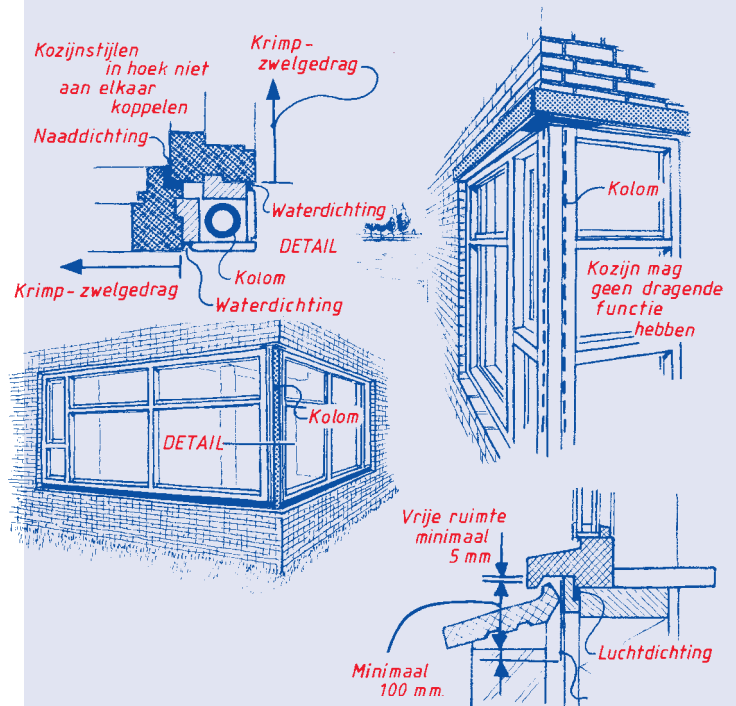
Vochtwering

Om vocht van buiten en uit de spouw te weren, worden langs stijlen en boven- en onderdorpel waterdichte lagen aangebracht. Op de bovendorpel deze laag 150 mm hoog opzetten tegen het binnenblad. Deze uit één lengte bestaande folie moet links en rechts minstens 100 mm buiten het kozijn steken. Langs stijlen en onderdorpel een 80 mm brede waterwerende laag aanbrengen. Alle lagen dakpansgewijs op elkaar laten aansluiten.

Kozijnen koppelen

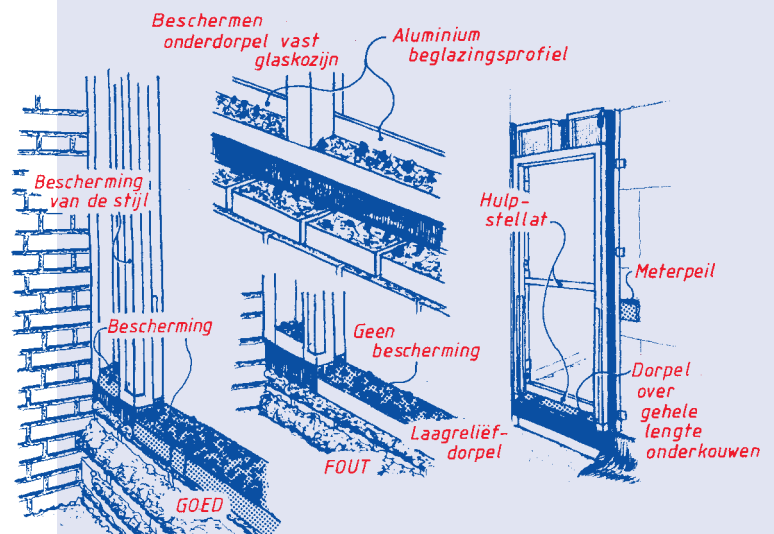
Als twee kozijnen tegen elkaar worden geplaatst, moeten deze, behalve verankerd aan het metselwerk, ook onderling worden bevestigd. Hout kan krimpen en uitzetten: daarmee bij de hoekverbinding of koppeling rekening houden. De ankers of beugels moeten daarvoor wel ruimte hebben. De naad aan de binnenzijde luchtdicht afwerken, de buitenzijde moet waterdicht zijn. Bij gebruik van raamdorpelstenen moeten deze 5 mm vrij van al het houtwerk komen.

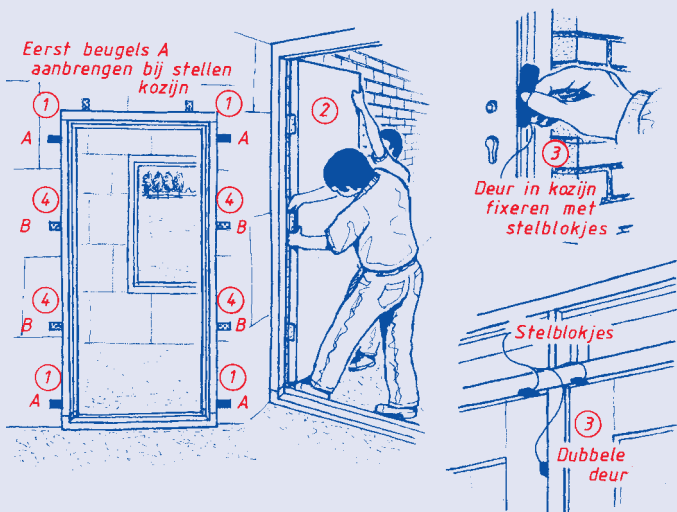

Metselen

Kozijnen beschermen

De kozijnen arriveren in een goede conditie en keurig in de verf op het werk. Dat moet tijdens de bouw ook zo blijven. Beschadigingen, spijkergaten en valspecie zijn funest voor later. Houtrot en verschade zijn achteraf vaak te herleiden tot de bouwperiode, en dat moet voorkomen worden. Hoekbeschermers in de deuropeningen zijn effectief, het afdekken van dorpels bij deuren is eveneens een must. Valspecie zit vaak op de dorpels van ramen en kozijnen, daarom ook deze afdekken tot het glas wordt geplaatst.

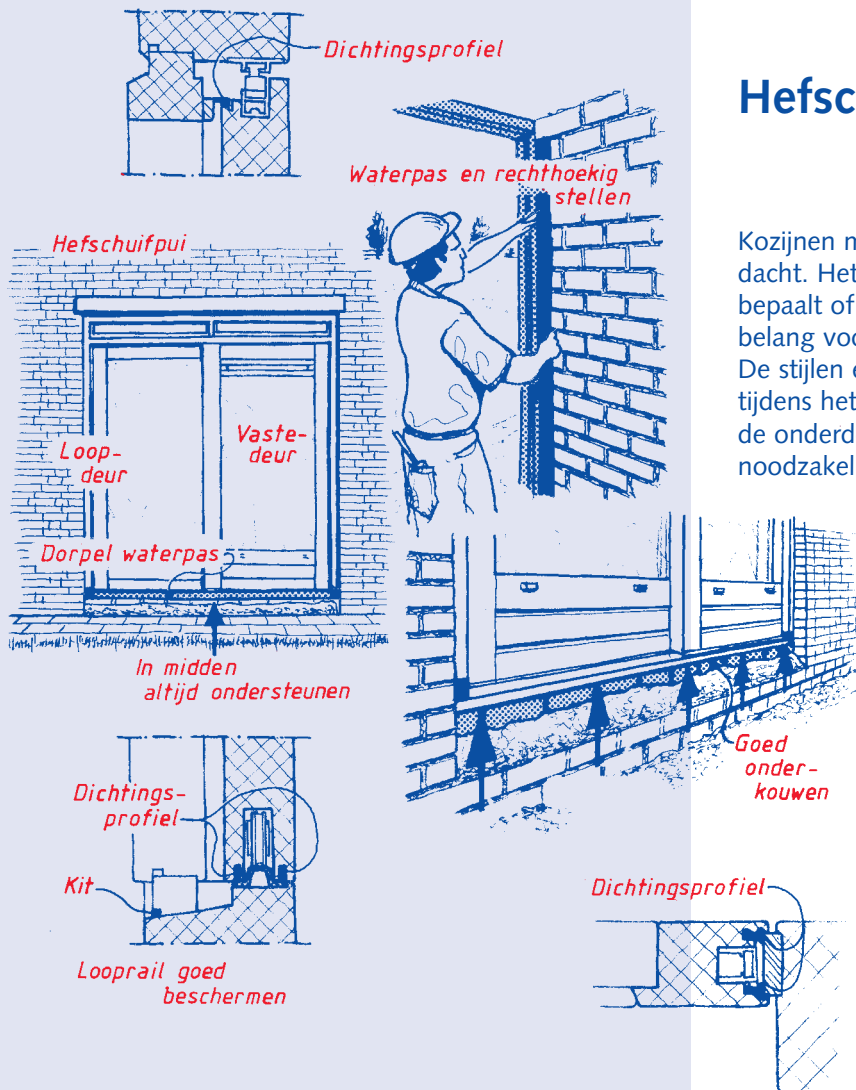

Scheef en rond ingemetseld - dat willen we niet

Tijdens het metselen wordt steeds een steen tegen de kozijnstijl gedrukt. Daardoor kan deze doorbuigen. Naast een slordig gezicht passen de ramen of deuren ook niet meer. Een hulpsteltat is dan een probaat hulpmiddel. Het kozijn op de juiste hoogte stellen is belangrijk. De dorpels van de (voor)deuren mogen niet meer dan 20 mm boven de bestrating en de vloerbedekking uitkomen, wat in de praktijk niet veel is. Stellen met een 'meterpeil' als merkteken werkt goed.

Deurkozijnen

Deuren worden doorgaans in de fabriek afgehangen. De combinatie deur-kozijn gaat naar het werk. Alvorens het kozijn te stellen, wordt de deur vanwege het gewicht daaruit gehaald. Het risico is dat de sluitnaden bij terugplaatsen niet meer kloppen. Voor de zekerheid is het handig als volgorde aan te houden: deur eruithalen, kozijn stellen en ankers 'A' (zie tekening) aanbrengen, deur terughangen, sluitnaden met stelblokjes fixeren en als laatste ankers 'B' bevestigen.

Hefschuifpuien

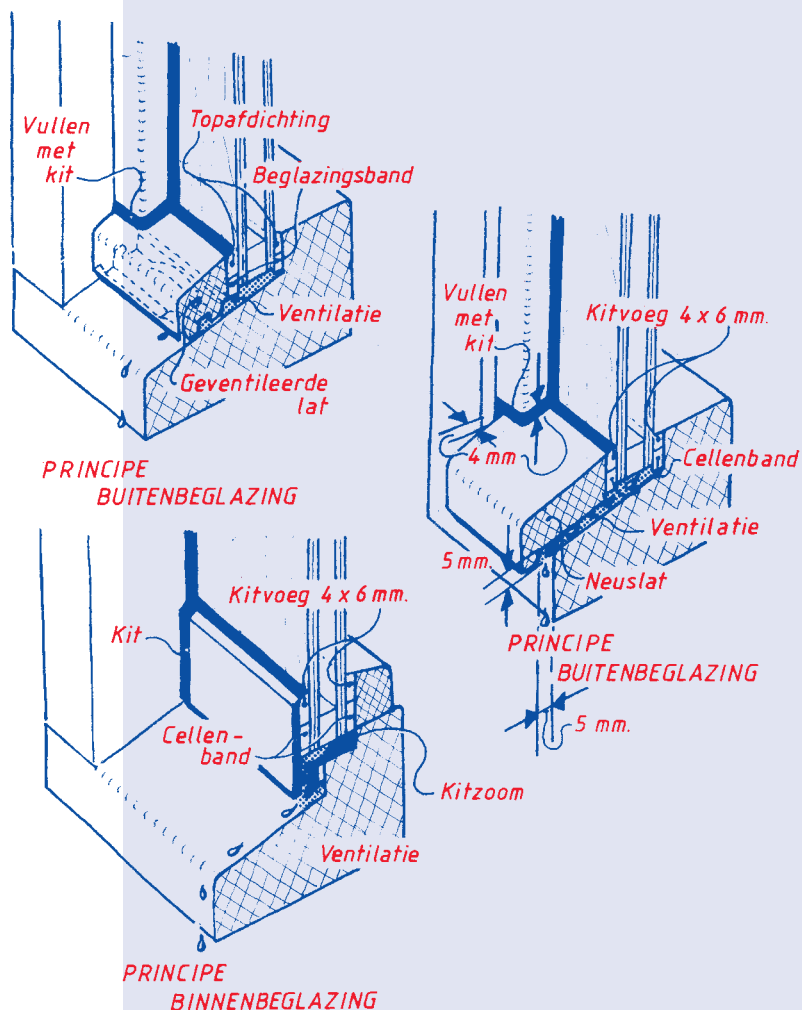
Kozijnen met dubbele deuren of schuifdeuren vragen veel aandacht. Het zuiver verticaal en horizontaal stellen en in metselen bepaalt of de deur moeiteloos draait of schuift. Dit is ook van belang voor een goede afdichting en de inbraakwerendheid. De stijlen en onderdorpels mogen niet doorbuigen, ook niet tijdens het in metselen. Vooral een goede ondersteuning onder de onderdorpels ter plaatse van stijlen en tussenstijlen is noodzakelijk.

Glas plaatsen

Glas plaatsen is een zeer secuur werkje. Kitdichting en goede ventilatie tussen en onder het glas bepalen in hoge mate de uiteindelijke totale kwaliteit van kozijn, raam of deur. Van alle schades en tekortkomingen die we binnen de eerste 10 gebruiksjaren tegenkomen, is het overgrote merendeel te wijten aan beglazingsfouten.

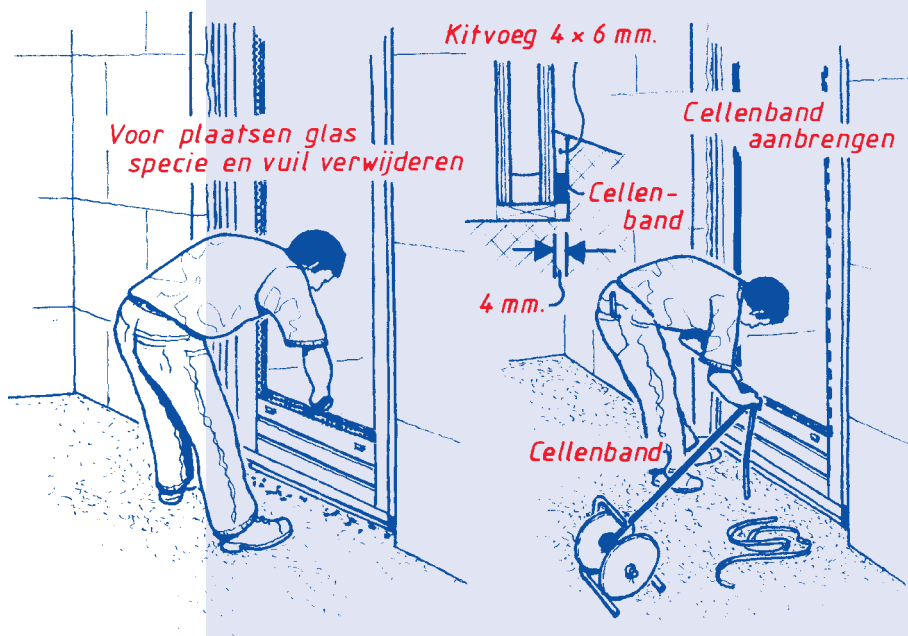
Binnen- en buitenbeglazing

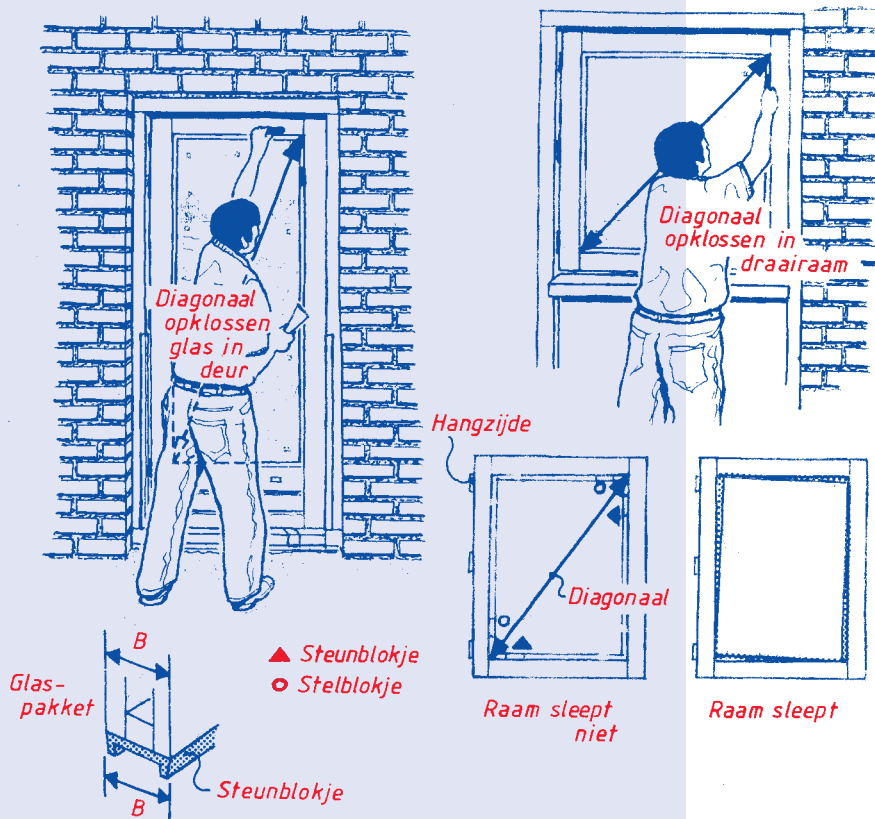
Binnenbeglazing wordt van binnenaf geplaatst, buitenbeglazing van buitenaf. Na plaatsing mag glas het hout van de sponning niet raken. Daartoe dienen kunststof steun- en stelblokjes onder en tussen glas en hout. De ontstane ruimte staat in open verbinding met de buitenlucht. De binnen- en buitenvoegen tussen glas en glaslat worden afgekit. Kleine naden trekken vocht aan en houden dat lang vast (capillairen). Houdt, om dat bij de glaslaten te voorkomen, alle glaslaten ± 4 mm aan elke zijde korter. De naden van 4 mm afkitten.

Afdichting

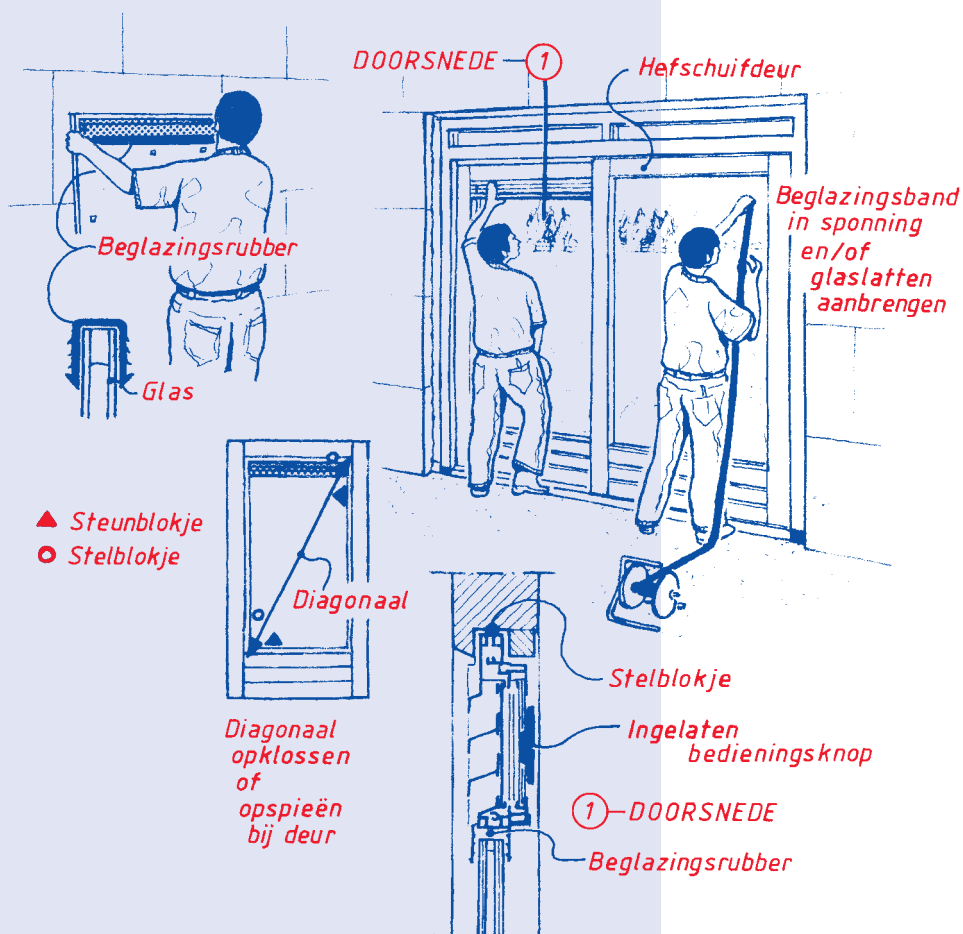
De eerste handeling is het schoonmaken van de sponningen. Vuil en cementresten belemmeren een goede ventilatie en kithechting. Dan blijkt ook of de verflaag in de sponningen onbeschadigd is. De verflaag moet dicht en ten minste 80 of 100 μ m dik zijn (zoals de timmerfabriek die aflevert). In de sponning wordt eerst tegen de zijkant zogenaamd cellenband aangebracht en later ook op de te bevestigen glaslat. Dit cellenband vormt de onderkant - de bodem - van de kitvoeg.

Ramen en deuren

Het glas in draaiende delen (ramen en deuren) moet altijd diagonaal worden ondersteund door steun- en stelblokjes (het zogenaamde opklossen). Deze wijze van beglazen geeft extra steun aan het raam en brengt het glasgewicht over naar een hoekpunt van raam of deur. In geval van binnenbeglazing worden ventilatiesleuven aangebracht, wat zeer gunstig is voor het onderhoud. Deze sleuven beslist niet dichtkitten!

Ventilatie-roosters

In zowel ramen als draaiende en schuivende deuren zijn ventilatie-roosters te bevestigen. Het glas moet met een beglazingsrubber in het rooster worden geplaatst. Ook hier geldt: het glas bij de draaiende delen diagonaal opklossen. Bij kit tussen rooster en glas kan vervorming ontstaan, zodat het gewicht van het glas ongunstig op het raam drukt. De overige sponningen mag men wel kitten. Uiteraard is de keus bij roosters in vast glas vrij, dan is afkitten gebruikelijk. De methode van glas plaatsen is reeds aangegeven. Bij hefschuifdeuren is het even opletten dat er geen knoppen of iets dergelijks buiten de deur steken.

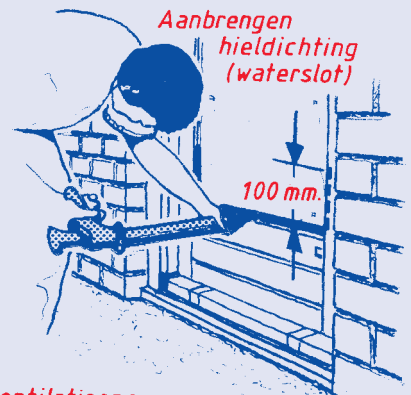
Binnenbeglazing

Bij van binnenuit beglaasde ramen, deuren en kozijnen is een extra dichting nodig. Nadat het glas in de sponning is gezet op de steun- en stelblokjes (bij draaiende delen opklossen), moet onder het binnenste glasblad een kitril worden aangebracht. Deze over de gehele onder- of tussendorpel en daarvanaf minstens 100 mm hoog opzetten langs de stijl (zogenaamde hieldichting). Hierdoor kan het opgestuwde regenwater niet binnenkomen. Bij inbraakwerende kozijnen ook in de bovenhoeken minstens 100 mm kitril aanbrengen. Ook hier de waarschuwing: ventilatieopeningen kitvrij houden! Bij hoge winddrukken de kitzoom (hieldichting) rondom aanbrengen.

Na opklossen of opspieën met behulp van ruiflichter van hout of kunststof overige stelblokjes plaatsen

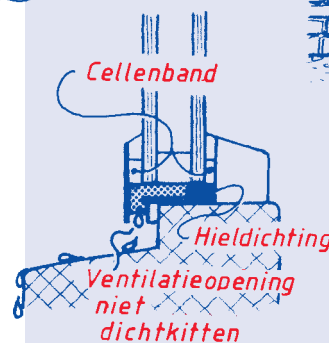
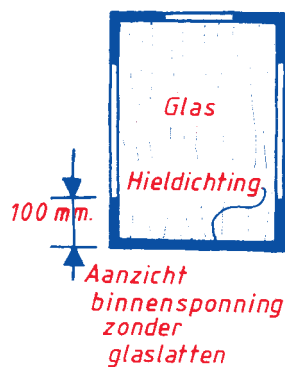
Aanbrengen hieldichting (waterslot)

Ventilatieopeningen niet dichtkitten

In hoeken doorkitten in verband met Klasse 2 inbraakwerendheid

Glaslatten aanbrengen

Bij 56 mm dikke ramen of deuren de glaslatten met nieten of nagels bevestigen. De hechtlengthe is minstens 22 mm. Bij 17 mm dikke glaslatten is de niet- of nagellengte minstens 38 mm. De glaslatten bij inbraakwerende uitvoering ook schroeven. Bij binnenbeglazing en 38 mm dikke deuren worden de (opdek)glaslatten geschroefd.

Bevestigen glaslatten met tacker

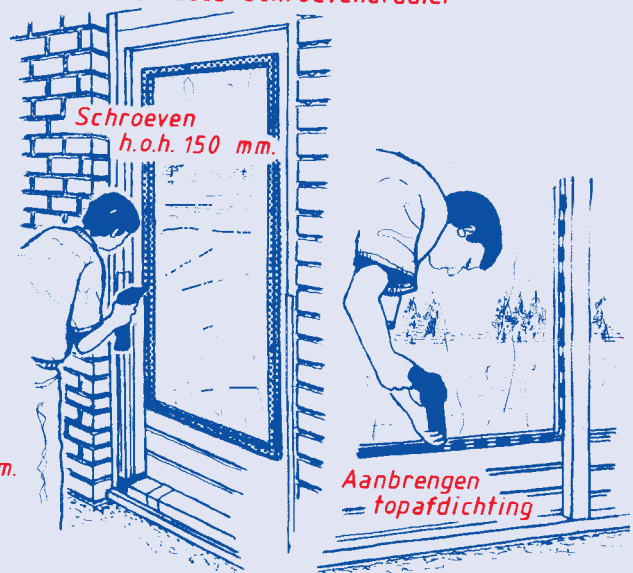

Tacker

Nagels h.o.h. 150 mm.

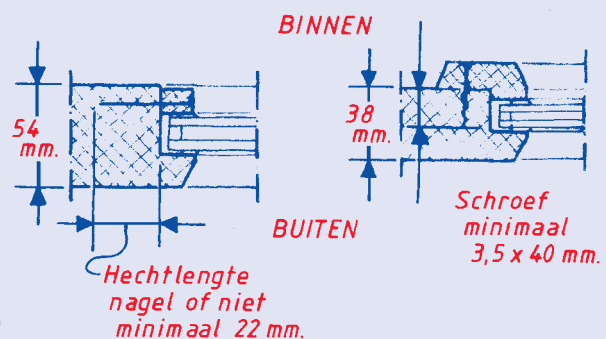
Lengte nagel of niet minimaal 38 mm.

Bevestigen glaslat met accu-schroevendraaier

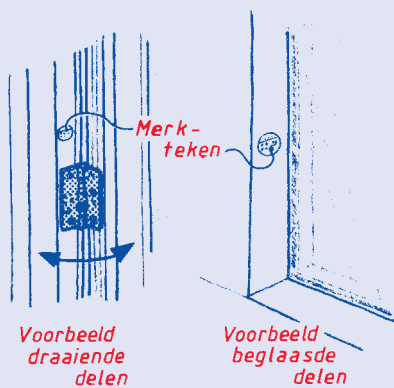
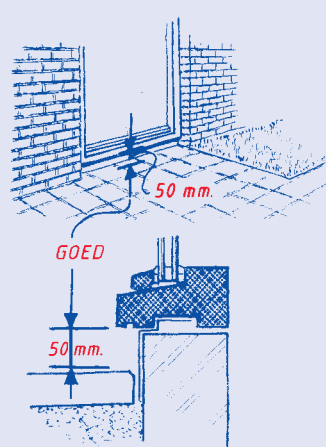
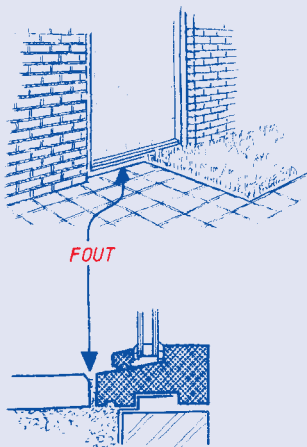
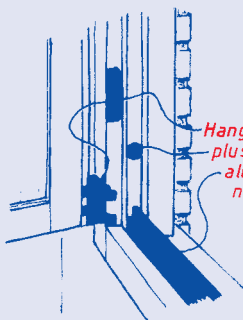
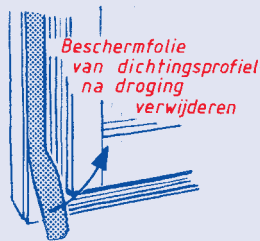

Schroeven h.o.h. 150 mm.

Aanbrengen topafdichting

Hechtlengthe nagel of niet minimaal 22 mm.

Voorbeeld beglaasde delen

Illustraties: Dolf Stekhoven bNo

Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten,
Postbus 24, 1400 AA Bussum
tel. 035-6947014, fax 035-6944910.
Internet: www.nbvt.nl
E-mail: info@nbvt.nl

©Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten Bussum
september 2003

Schilderwerk

Hang-en-sluitwerk, aluminium- en kunststofprofielen, scharnieren etc. niet schilderen. Verschillende profielen zijn van een beschermlaag of folie voorzien: deze pas na het schilderen verwijderen. Het schilderwerk is voor de levensduur van de houten elementen zeer belangrijk. De kwaliteit ervan is sterk afhankelijk van een goede voorbehandeling, maar ook van de weerscondities tijdens het schilderen. Temperatuur en vocht zijn twee belangrijke factoren, waarmee geen risico mag worden genomen.

Onderdorpels

Behalve de meestal kunststof deurdorpels komen we ook kozijdorpels tegen met een paneel of glas. Deze dorpels behoren minimaal 50 mm boven het aansluitende maaiveld uit te komen. Bij een betegeld terras of pad is dit voldoende, maar bij een gazon of tuin moet dit ten minste 150 mm zijn. Vaak treffen we dorpels in de grond aan en dat gaat al snel verkeerd.

KOMO-merk

Al onze gevelelementen zijn KOMO-gecertificeerd en voorzien van een merkteken (rond of ovaal). Bij kozijnen met draaiende delen in de sponning en zonder ramen of deuren zit dit in de dagkant. Op het merkteken staat de inbraakwerendheidsklasse: klasse 0 voor onbereikbare elementen (zonder extra eisen) en klasse 2 voor bereikbare. Klasse 2 voldoet aan de eisen van zowel Bouwbesluit als Politiekeurmerk Veilig Wonen. Is op de elementen de 10-jarige verzekerde garantie van Stichting Garantiefonds Timmerwerk (SGT) van toepassing, dan is dat ook op het merk aangegeven.